

Έρευνα δημοσκόπησης στους μαθητές ελληνικών Λυκείων της Βάδης Βυρτεμβέργης: Χρήση του Internet και καθημερινότητα και η ένταξή του στην εκπαιδευτική διαδικασία

Εμμανουήλ Κουσλόγλου¹, Θεοδώρα Τραχανοπούλου², Δημήτριος Κούρτης³

¹ MSc Φυσικός ΠΕ04, kusman@sch.gr

² Μαθηματικός, Msc Χρηματοοικονομικών – Πληροφοριακών Συστημάτων, reatrax@sch.gr

³ Dr. Μαθηματικός, DimitriosKourtis@gmx.de

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κατά το τρίμηνο Φεβρουαρίου – Μαρτίου – Απριλίου 2010 διενεργήθηκε ευρεία έρευνα γύρω από τη χρήση του Internet, τις επιπτώσεις του στην κοινωνικότητα καθώς και την αξιοποίησή του για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Στην έρευνα συμμετείχαν οι μαθητές των ελληνικών Λυκείων της Βάδης – Βυρτεμβέργης.

Στην έρευνα έλαβαν μέρος 144 Έλληνες μαθητές. Πιο συγκεκριμένα ερωτήθηκαν οι μαθητές των ελληνικών Λυκείων:

•Zuffenhausen •Ludwigsburg •Mannheim

Στόχος της έρευνας είναι να αναδείξει τη στενή σχέση των μαθητών με το Internet, τις επιπτώσεις του στην κοινωνικότητά τους καθώς και την εκμετάλλευσή του για εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Οι ερωτήσεις χωρίζονται σε τρεις ενότητες. Σε αυτές της πρώτης ενότητας, οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε θέματα που σχετίζονται με την εξοικείωσή τους με το Internet. Στη δεύτερη ενότητα οι μαθητές απαντούν σε ερωτήσεις σχετικές με την ένταξη του εργαλείου αυτού στην κοινωνική τους ζωή. Τέλος, με τις ερωτήσεις της τρίτης ενότητας γίνεται προσπάθεια διερεύνησης της ένταξης του Internet στην εκπαιδευτική διαδικασία..

Τέλος, όσον αφορά τη μεθοδολογία της έρευνας, ακολουθήθηκαν αυστηρά όλες εκείνες οι διαδικασίες που προβλέπονται προκειμένου μια έρευνα δημοσκόπησης να καταλήξει σε αξιόπιστα αποτελέσματα.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται και αναλύονται αποτελέσματα, όπως αυτά προέκυψαν από την επεξεργασία και σύνθεση των απαντήσεων των μαθητών σε συγκεκριμένα ερωτήματα της έρευνας.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: *Internet, Ελληνικό Λύκειο Γερμανίας, Έρευνα δημοσκόπησης*

ΤΙΤΛΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Έρευνα δημοσκόπησης στους μαθητές ελληνικών Λυκείων της Βάδης Βυρτεμβέργης: Χρήση του Internet και καθημερινότητα και η ένταξή του στην εκπαιδευτική διαδικασία

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΚΟΠΟΥ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε προκειμένου να διερευνηθεί και να αναδειχθεί η σχέση των ελλήνων μαθητών της Γερμανίας με το Internet, η επίδρασή του στην κοινωνική τους ζωή, αλλά και ως μέσου απόκτησης γνώσης τόσο στη καθημερινή τους ζωή όσο και στο σχολείο. Κατά αυτό τον τρόπο μπορεί να διαπιστωθεί αν το σχολείο εκμεταλλεύεται πλήρως τις δυνατότητες του Internet με τρόπο ώστε οι μαθητές να αφιερώνουν το χρόνο πλοήγησής τους για παιδαγωγικούς ή επιστημονικούς σκοπούς και όχι σε αμφιλεγόμενης ποιότητας δικτυακούς τόπους.

Για το σκοπό αυτό και προκειμένου να επιτευχθούν αξιόπιστα, επικοινωνιακά και δημιουργικά για την εκπαίδευση συμπεράσματα, επιλέχθηκε η διερεύνηση της σχέσης των μαθητών με το Internet σε συνδυασμό πάντα με τη καταγραφή των απόψεών τους για τη σημερινή σχέση Internet – σχολείου καθώς και για τις δυνατότητες ανάπτυξης και βελτίωσής της

Ειδικότερα, η έρευνα κινείται σε τρεις βασικούς άξονες διερευνώντας:

1. Την εξοικείωση των μαθητών με το Internet. Για το σκοπό αυτό σχεδιάστηκαν οι ερωτήσεις της πρώτης ενότητας, όπου οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε θέματα που αφορούν τις δυνατότητες πρόσβασης που έχουν αυτοί στο Internet, πόσο συχνά το επισκέπτονται, για ποιους

λόγους το χρησιμοποιούν, σε ποιο βαθμό αντιλαμβάνονται ότι μπορεί αυτό να επηρεάζει αρνητικά κάποιους άλλους τομείς της καθημερινής τους ζωής.

2. Τη διείσδυση του Internet στην κοινωνική τους ζωή. Με ποιο τρόπο οι μαθητές επικοινωνούν με τους φίλους τους; Επικοινωνούν με ανθρώπους που δεν γνωρίζουν μέσω Internet; Έχουν ενοχληθεί από αυτούς; Ενημερώνουν τους γονείς τους για τις δραστηριότητές τους μέσω Internet; Αυτά τα θέματα διερευνούν οι ερωτήσεις της δεύτερης ενότητας.

3. Τη χρήση του Internet για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οι ερωτήσεις αυτού του άξονα χωρίζονται σε δύο υποενότητες. Με αυτές της πρώτης υποενότητας διερευνάται η χρήση του Internet ως μέσου απόκτησης γνώσης από τους μαθητές τόσο στο σπίτι όσο και στο σχολείο. Στη δεύτερη υποενότητα γίνεται μια προσπάθεια καταγραφής των απόψεων των μαθητών σχετικά με τη σημερινή χρήση του Internet στο σχολείο, τους λόγους για τους οποίους αυτή δεν είναι επαρκής καθώς και τις δυνατότητες βελτίωσης που υπάρχουν

ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Συμμετέχοντας ενεργά και επί αρκετά χρόνια στην εκπαιδευτική διαδικασία έχουμε διαμορφώσει ήδη κάποια αντίληψη σχετικά τόσο με τη σχέση των μαθητών με το Internet όσο και με το βαθμό ένταξής του στα ελληνικά σχολεία ως επικουρικού εκπαιδευτικού. Επιγραμματικά, θα μπορούσαμε να αναφέρουμε κάποιες ερευνητικές υποθέσεις οι οποίες όμως θα πρέπει να επιβεβαιωθούν από την ίδια την έρευνα:

- Οι μαθητές εξοικειώνονται με τη χρήση του internet από μικρή ηλικία
- Οι μαθητές έχουν εντάξει πλήρως το internet στην καθημερινότητά τους σε βαθμό που το θεωρούν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής τους
- Το internet αποτελεί ένα σημαντικό, αν όχι το σημαντικότερο μέσο, κοινωνικότητας
- Το internet χρησιμοποιείται κυρίως για ψυχαγωγικούς και όχι για εκπαιδευτικούς σκοπούς
- Το internet δεν έχει ενταχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό στην εκπαιδευτική διαδικασία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ – ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. Αριθμός Μαθητών - Χωροταξία

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε 144 μαθητές των ελληνικών Λυκείων της Βάδης – Βυρτεμβέργης. Η κατανομή αυτών που συμμετείχαν στην έρευνα ανά σχολική μονάδα είναι η παρακάτω:

Λύκειο Zuffenhausen: 104 μαθητές

Λύκειο Ludwigsburg: 25 μαθητές

Λύκειο Mannheim: 15 μαθητές

2. Ηλικίες

Ο πληθυσμός της έρευνας έχει ηλικία από 15 μέχρι και 24 χρόνια. Η μέση ηλικία των συμμετεχόντων στην έρευνα είναι κοντά στα 17,5 χρόνια.

3. Φύλο

Ερωτήθηκαν συνολικά 84 κορίτσια και 60 αγόρια

4. Αριθμός Ερωτήσεων

Επιλέχθηκαν είκοσι εννιά (29) ερωτήσεις. Ωστόσο το σύνολο των ερωτήσεων με τα υποερωτήματα ανέρχονται τελικά στις εξήντα (60). Η επιλογή έγινε, από μία βάση πολλών ερωτήσεων που συγκεντρώθηκαν από τη διεθνή σχετική βιβλιογραφία για το σκοπό της έρευνας, με στόχο αφενός να καλύπτουν πλήρως το σκοπό της έρευνας και αφετέρου να αποφευχθούν φαινόμενα που θα περιόριζαν την αξιοπιστία των απαντήσεων (κούραση, σταδιακή απώλεια ενδιαφέροντος κ.α.)

5. Θεματολογία ερωτήσεων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η θεματολογία των ερωτήσεων που επιλέχθηκαν αφορά:

- Στην εξοικείωση των μαθητών με το Internet
- Στην επίδραση του Internet στις κοινωνικές τους επαφές
- Στη χρήση του Internet για εκπαιδευτικούς σκοπούς

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΗΚΕ - ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Θεματικές ενότητες

Προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι σκοποί της έρευνας, οι ερωτήσεις χωρίστηκαν σε τρεις ενότητες, όπως αυτές περιγράφονται στην προηγούμενη παράγραφο (Δ.4.). Με βάση τα παραπάνω σχεδιάστηκε το ερωτηματολόγιο του παραστήματος.

2. Μορφή Έρευνας - Διαδικασία

Κατά τη διάρκεια της έρευνας που διεξήχθη ερωτήθηκαν όλοι οι μαθητές των ελληνικών Λυκείων Zuffenhausen, Ludwigsburg, Mannheim της Βάδης Βυρτεμβέργης

Η έρευνα διήρκεσε πέντε ημέρες. Κατά τις πρώτες τρεις ημέρες ερωτήθηκαν οι μαθητές των τριών τάξεων, συνολικά 7 τμημάτων, του Λυκείου Zuffenhausen. Πιο συγκεκριμένα, αμέσως μετά τη λήξη των μαθημάτων τους ενημερώθηκαν από τους ερευνητές σχετικά με το περιεχόμενο αλλά και το σκοπό της έρευνας και αφού απαντήθηκαν όλες οι ερωτήσεις και λύθηκαν οι απορίες που εξέφρασαν οι μαθητές, τους μοιράστηκαν τα ερωτηματολόγια του παραρτήματος.

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε εντός της αίθουσας διδασκαλίας τους, παρουσία τόσο του ερευνητή όσο και των συναδέλφων καθηγητών που παρέμειναν ευγενικά εντός της αίθουσας προκειμένου να εξασφαλισθεί επιπλέον το αδιάβλητο των απαντήσεων.

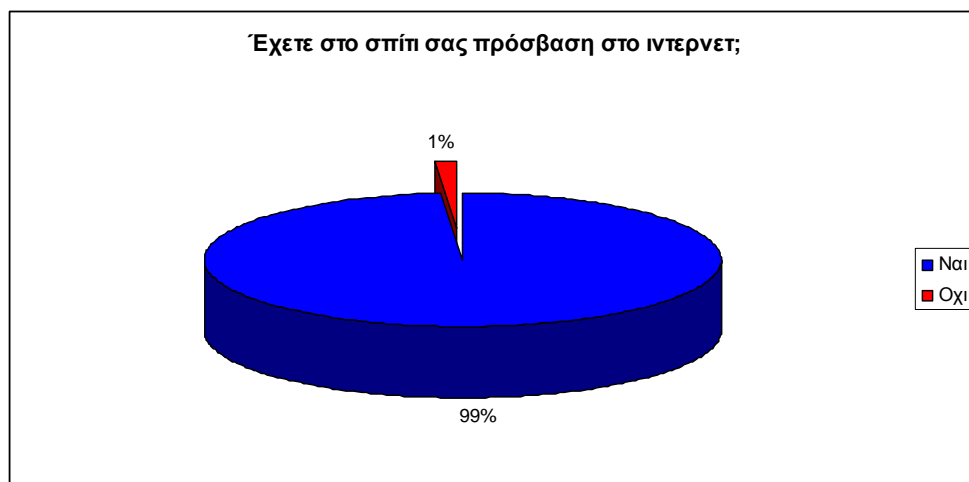
Η επιλογή των τμημάτων που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια τις τρεις πρώτες ημέρες έγινε με βάση κριτήρια τόσο χωροταξικά όσο και ωρολογίου προγράμματος προκειμένου να είναι ανέφικτη η διαρροή των ερωτήσεων προς τους μαθητές που θα απαντούσαν την επόμενη ημέρα. Θα πρέπει να σημειωθεί βέβαια ότι η πιθανότητα διαρροής ήταν απειροελάχιστη καθώς οι μαθητές ενημερώθηκαν πλήρως για τους σκοπούς της έρευνας, οπότε δεν είχαν λόγο ούτε διάθεση να μεταφέρουν τις ερωτήσεις.

Τις επόμενες δύο ημέρες ακολουθήθηκε ακριβώς η ίδια διαδικασία, πρώτα στο λύκειο Ludwigsburg και την επόμενη ημέρα στο λύκειο Mannheim οπότε και ολοκληρώθηκε η διανομή/συμπλήρωση των ερωτηματολογίων καθώς ερωτήθηκαν συνολικά 144 (εκατόν σαράντα τέσσερις) μαθητές

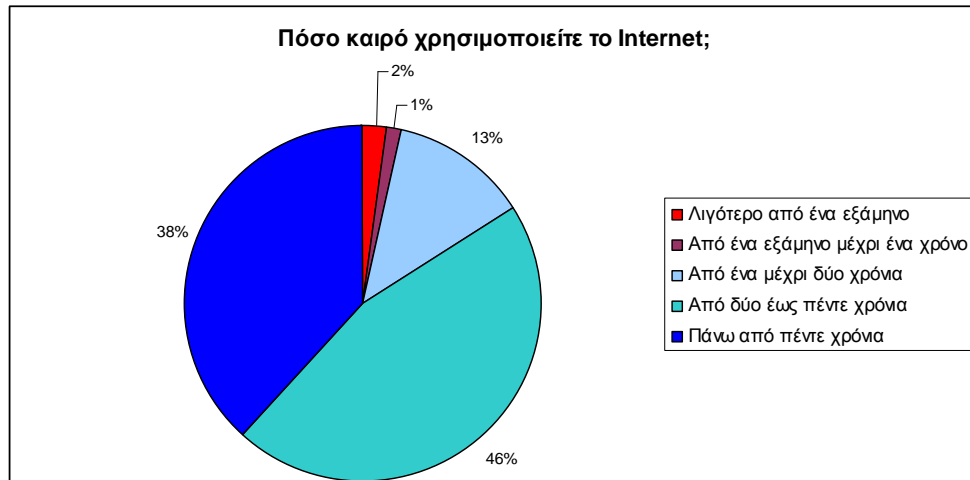
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αναφέρουμε τα σημαντικότερα αποτελέσματα της έρευνας καθώς και τα αντίστοιχα συμπεράσματα όπως αυτά προέκυψαν από την επεξεργασία των συνολικά 8640 απαντήσεων:

1. Οι μαθητές είναι στο σύνολό τους εξοικειωμένοι με τη χρήση του Internet καθώς στη συντριπτική τους πλειοψηφία (99%) διαθέτουν πρόσβαση στο ιντερνετ και από το σπίτι (γράφημα 1), ενώ το 80% των χρησιμοποεί το ιντερνετ τουλάχιστον εδώ και δύο χρόνια (γράφημα 2). Από την ανάλυση των απαντήσεών τους στο ίδιο ερώτημα προέκυψε επιπλέον ότι το 47% χρησιμοποιεί το διαδίκτυο από 14 ετών, το 40% άρχισε να το χρησιμοποιεί σε ηλικία 15 ή 16 ετών και μόνο το 13% από τα 17 και πάνω.

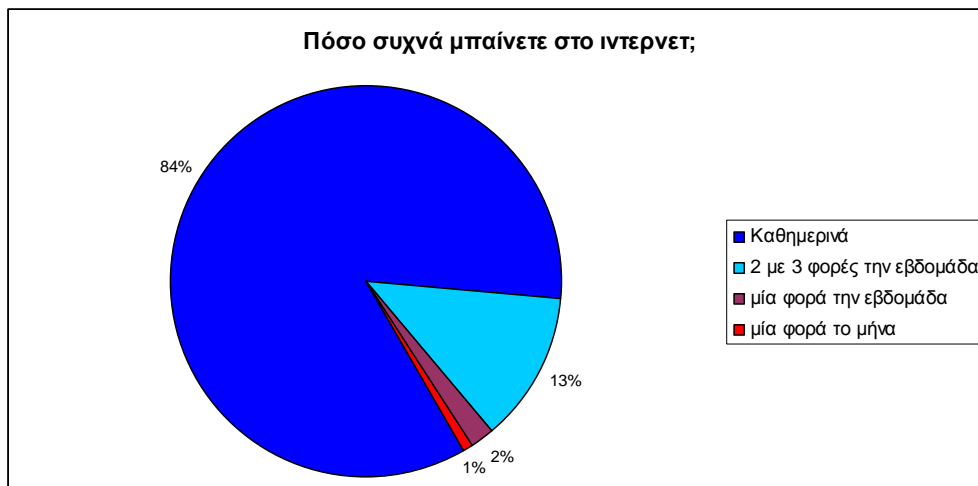

Γράφημα 1

Γράφημα 2

2. Το ιντερνετ έχει διεισδύσει σε πολύ μεγάλο βαθμό στη καθημερινότητα των μαθητών. Όπως φαίνεται στο Γράφημα 3, το 84% των μαθητών χρησιμοποιεί καθημερινά το ιντερνετ, ενώ στον αντίποδα, μόλις το 1% ασχολείται με αυτό σπανιότερα από μία φορά την εβδομάδα.

Γράφημα 3

Ο μέσος χρόνος της ημερήσιας χρήσης του διαδικτύου είναι περίπου 3,5 ώρες (τυπική απόκλιση 2,6 ώρες). Όπως παρουσιάζεται δε στο Γράφημα 4, το 50% των μαθητών σερφάρουν κατά 2-3 ώρες καθημερινά ενώ ένα ακόμη 24% αφιερώνει 4-6 ώρες καθημερινά σε αυτό. Δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητο δε το ποσοστό των μαθητών που ασχολούνται με το ιντερνετ περισσότερες από 7 ώρες ημερησίως (11%).

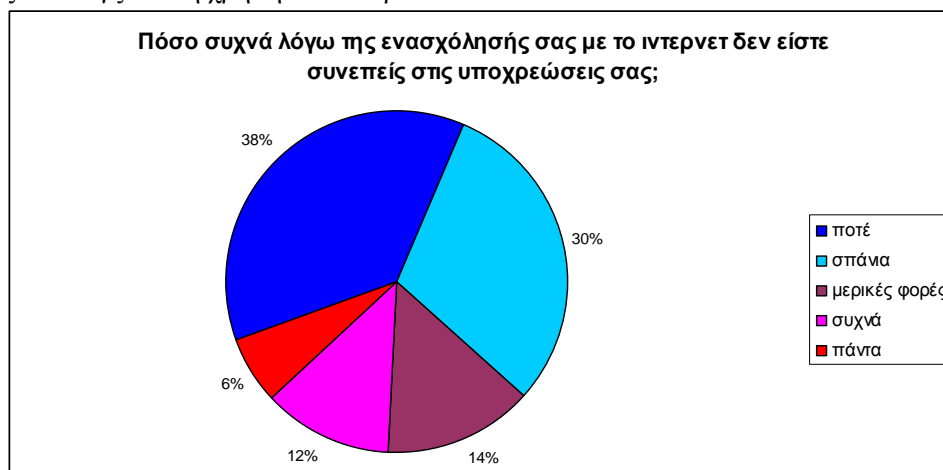
Γράφημα 4

Τέλος είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι έστω ένα ποσοστό 4% των μαθητών σερφάρει στο ίντερνετ για περισσότερες από 10 ώρες (μέχρι και 15 ώρες) ημερησίως. Αν λάβουμε υπόψη ότι αφενός η παραμονή των μαθητών στο σχολείο διαρκεί περίπου 7 ώρες καθημερινά (όπου δεν έχουν δυνατότητα πρόσβασης στο ίντερνετ) και αφετέρου το γεγονός ότι οι μαθητές αφιερώνουν προφανώς κάποιες ώρες της ημέρας για να κοιμηθούν, τότε συνάγεται το συμπέρασμα ότι κάποιοι από αυτούς αντιμετωπίζουν το ίντερνετ ως την αποκλειστική και μοναδική καθημερινή απασχόλησή τους.

Θα πρέπει να υπογραμμίσουμε βέβαια ότι κατά τη διανομή των ερωτηματολογίων είχε διευκρινισθεί στους μαθητές ότι θα έπρεπε να συμπληρώσουν τις ώρες που ασχολούνται ενεργά με το ίντερνετ και όχι αυτές κατά τις οποίες απλά ο υπολογιστής τους είναι ανοικτός.

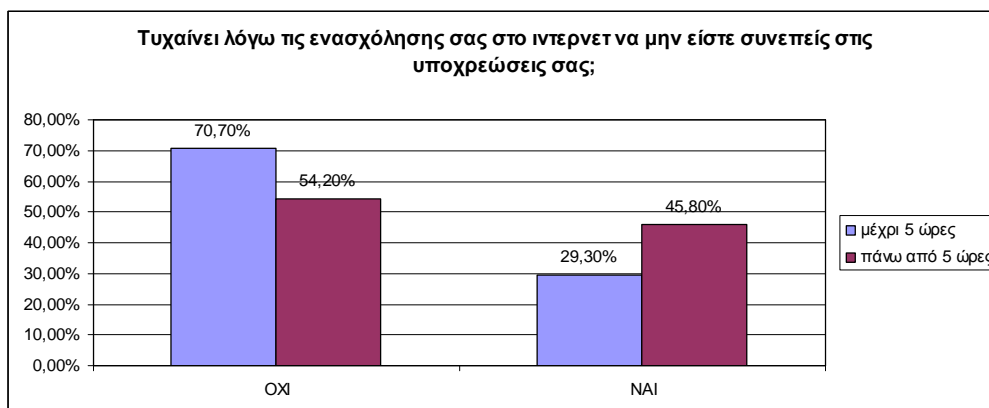
Για τη μέτρηση της υπερβολικής - εθιστικής χρήσης του ίντερνετ, ο Brenner (1996, 1997) ανέπτυξε το ψυχομετρικό εργαλείο IRABI και το χρησιμοποίησε σε χρήστες του διαδικτύου. Στην έρευνα αυτή ο μέσος χρήστης απασχολείται στο διαδίκτυο 19 ώρες εβδομαδιαία, 5,5 ώρες λιγότερες από τον μέσο χρήστη της παρούσας έρευνας. Στην έρευνα του Brenner (1997) το 80% των χρηστών του διαδικτύου ανέφεραν προβλήματα στην διαχείριση του χρόνου τους, αμέλεια για τις διαπροσωπικές τους επαφές με εξαίρεση αυτών που γίνονται μέσω του ίντερνετ. Σε παρόμοια συμπεράσματα κατέληξαν και οι Chou et al., 1999 σε αντίστοιχη έρευνα στην Κίνα.

Ανάλογα και στην παρούσα εργασία, είναι φανερό ότι, όπως δείχνει το γράφημα 5, πολλοί μαθητές είτε δεν έχουν πλήρη συναίσθηση ότι παραμελούν άλλες δραστηριότητές τους λόγω της ενασχόλησής τους με το ίντερνετ, είτε θεωρούν ως αυτονόητη τη πολύωρή απασχόλησή τους με αυτό, σε βαθμό που αυτή να αποτελεί τη μοναδική πιθανώς απαραίτητη καθημερινή τους δραστηριότητα. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Meerkerk (2010), αυτοί οι μαθητές είναι λιγότερο ικανοί από τους υπόλοιπους να ελέγξουν τη χρήση του ίντερνετ.

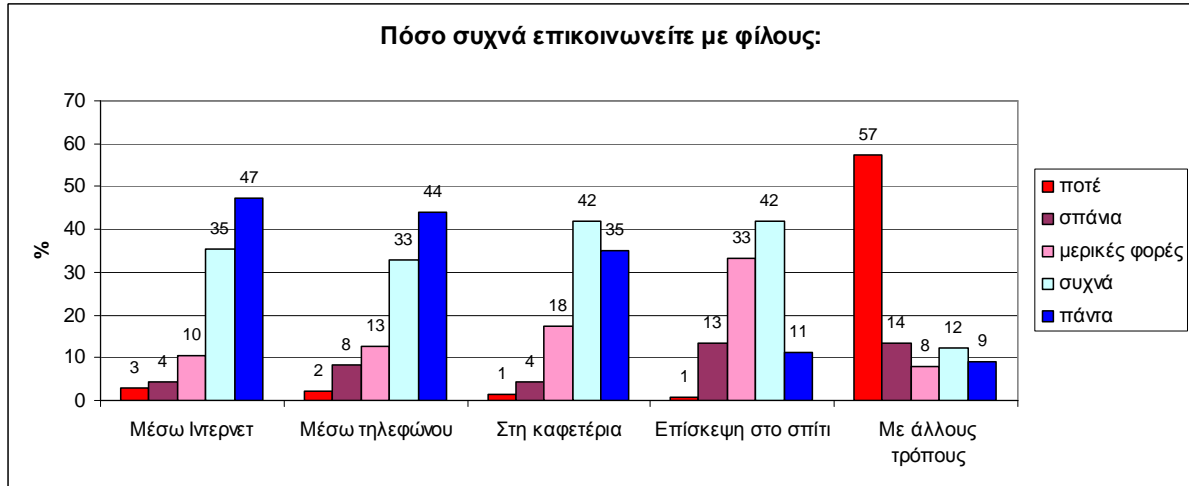
Γράφημα 5

Το γεγονός αυτό διατυπώνεται ακόμη πιο καθαρά στο παρακάτω γράφημα, όπου καταδεικνύεται ότι μόνο ένας στους τρεις μαθητές (ποσοστό 29,3%) που σερφάρουν καθημερινά πάνω από πέντε ώρες, θεωρούν ότι δεν είναι συνεπείς σε άλλες υποχρεώσεις τους.

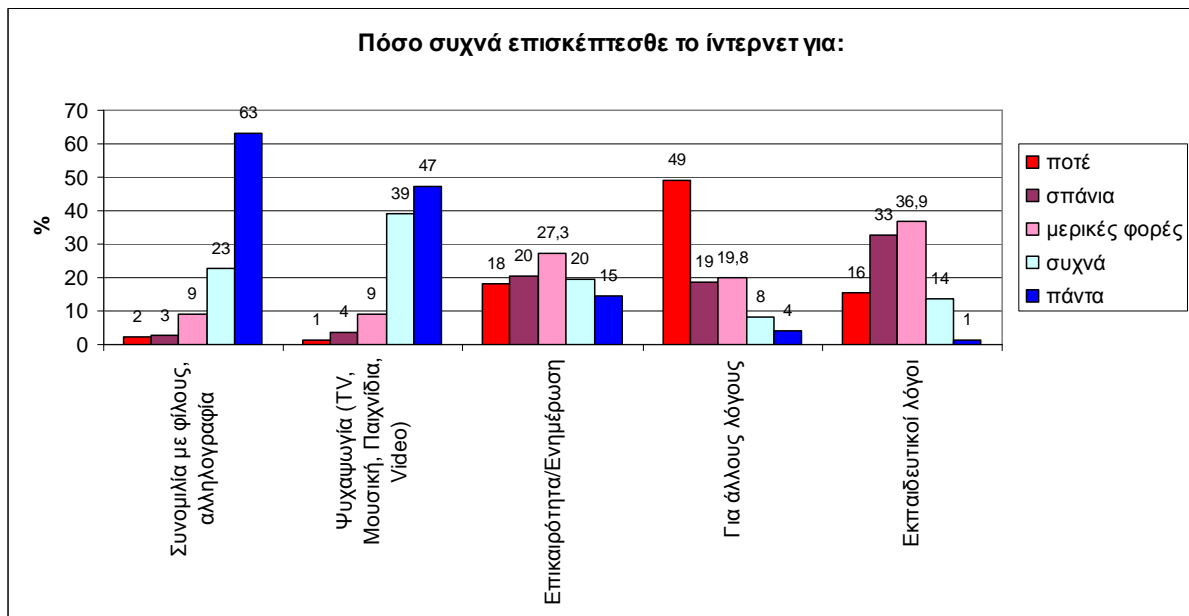
Γράφημα 6

3. Όπως είναι αναμενόμενο, ο κυριότερος τρόπος επικοινωνίας των μαθητών μεταξύ τους αποτελεί η χρήση του διαδικτύου (Γράφημα 7). Ωστόσο ενθαρρυντικό είναι το γεγονός ότι υψηλό ποσοστό επιλέγει επίσης την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία στην καφετέρια ή με επίσκεψη στο σπίτι.

Γράφημα 7

4. Όπως φαίνεται στο γράφημα 8 και όπως είχε ήδη διαφανεί άλλωστε από τις απαντήσεις τους σε προηγούμενα ερωτήματα, οι μαθητές χρησιμοποιούν το ίντερνετ στην συντριπτική πλειοψηφία τους για λόγους επικοινωνίας, ψυχαγωγίας και ενημέρωσης. Μόλις το 1% των μαθητών επιλέγει κάθε φορά που επισκέπτεται το ίντερνετ, να το κάνει και για λόγους αποκόμιση γνώσης.

Γράφημα 8

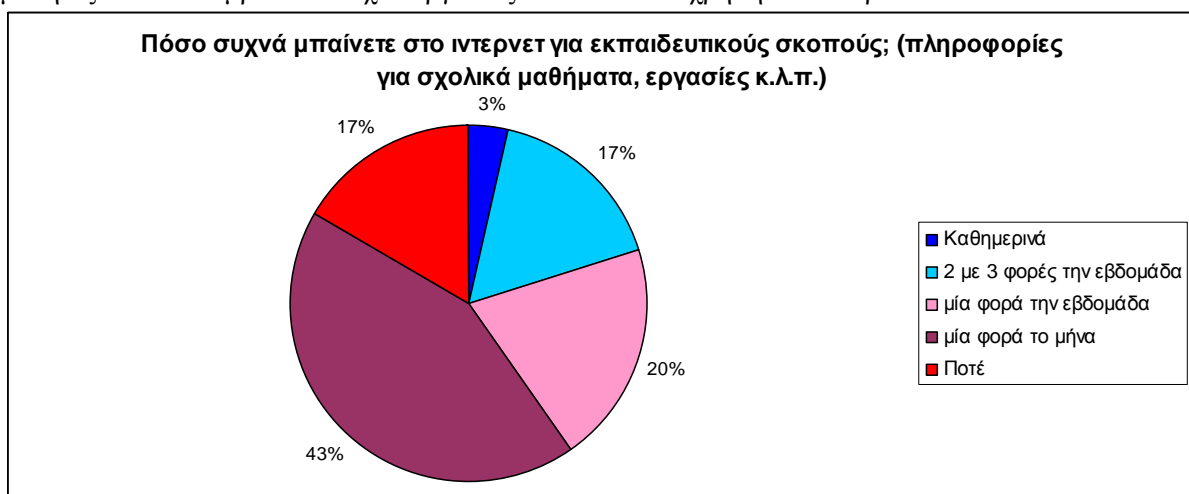
Το Διαδίκτυο χρησιμοποιείται πλέον στους περισσότερους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Το Διαδίκτυο μπορεί να χρησιμοποιηθεί κι από τους μαθητές τόσο στο καθημερινό διάβασμα, στην πρόσβαση στην πληροφορία, στην εκπόνηση εργασιών, όσο και στην εξάλειψη πιθανής συναισθηματικής πίεσης, αλλά και ως δραστηριότητα για τον ελεύθερο χρόνο (Sahin, 2009). Σε όλες αυτές τις δραστηριότητες, είναι απαραίτητο το Διαδίκτυο να χρησιμοποιείται σκόπιμα και λειτουργικά. Σύμφωνα με τον Zhang (2005), η ενθάρρυνση των μαθητών στη συνετή χρήση

ηλεκτρονικών υπολογιστών στον τομέα της επικοινωνίας επηρεάζει θετικά τη στάση τους απέναντι στο Διαδίκτυο.

Σε έρευνα σε μαθητές και φοιτητές στη Taiwan, οι Chou και Hsiao (2000) διαπίστωσαν ότι όσον αφορά στη σχέση μαθητή – εκπαιδευτικού το ιντερνετ αποτελεί για τους μαθητές έναν πιο προσιτό δίαυλο επικοινωνίας με τους καθηγητές. Η επικοινωνία αυτή μπορεί να πραγματοποιείται είτε μέσω e-mail, είτε μέσω κοινωνικής πλατφόρμας (facebook, twitter). Επιπλέον τίθεται από τους συγγραφείς το ερώτημα αν θα πρέπει οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο για να επικοινωνούν με τους μαθητές και αν θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους μαθητές να το χρησιμοποιούν για να επικοινωνούν μαζί τους.

Σχετικά με τη σύνδεση ιντερνετ – εκπαίδευσης για τους μαθητές, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας δείχνουν ότι οι μαθητές παρόλο που είναι τόσο εξοικειωμένοι με το διαδίκτυο, δεν το εκμεταλλεύονται για τη βελτίωση της μόρφωσής τους (Γράφημα 9). Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι το 60% των μαθητών κάνει κάτι τέτοιο με συχνότητα μικρότερη από 1 φορά το μήνα.

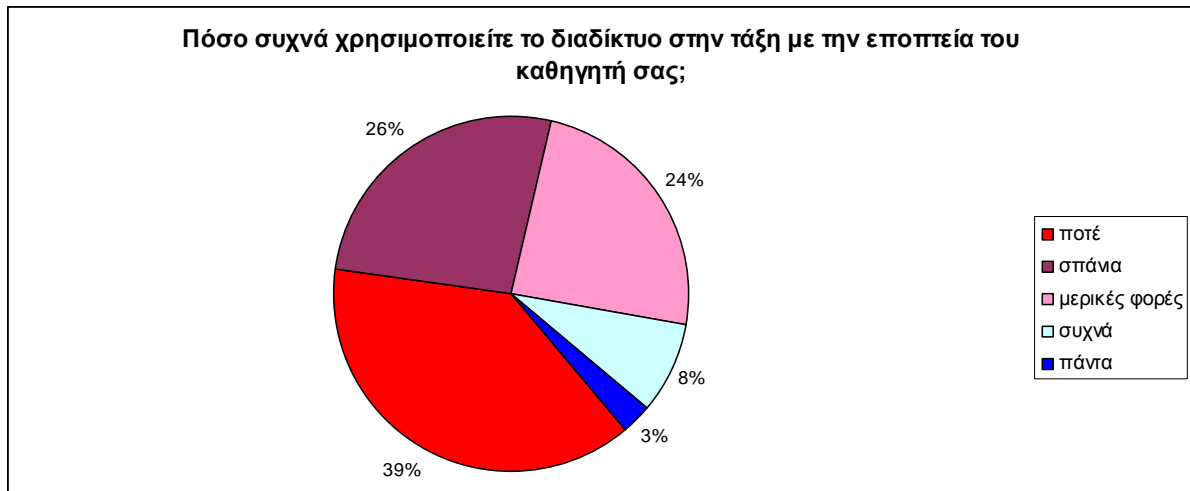
Με βάση τα αποτελέσματα αυτά δε, αρχίζει να διαφαίνεται ότι το ιντερνετ δεν είναι επίσης συνδεδεμένο με το σχολείο και την καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία καθώς είναι φανερό ότι οι μαθητές δεν αναλαμβάνουν συχνά εργασίες που απαιτούν χρήση του ιντερνετ.

Γράφημα 9

Οι Russel (2003) και Chen (2010) έκαναν μελέτες για τη χρήση της τεχνολογίας και του διαδικτύου από τους εκπαιδευτικούς στην κατευθυνόμενη μάθηση και στη μαθητοκεντρική προσέγγιση αντίστοιχα. Οι μελέτες αυτές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου από τους εκπαιδευτικούς σχετίζεται θετικά με τη χρήση αυτών από τους μαθητές για εκπαιδευτικές δραστηριότητες, για την εκπόνηση εργασιών, τη συλλογή πληροφοριών και τέλος την παρουσίαση αυτών στην τάξη. Με άλλα λόγια, όσο περισσότερο ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες κατά την διδασκαλία, τόσο περισσότερο οι μαθητές τις χρησιμοποιούν για τα μαθήματα και τις εργασίες τους. Τα αποτελέσματα της παρούσας εργασίας είναι σύμφωνα με τα συμπεράσματα των παραπάνω ερευνών.

5. Πράγματι όπως φαίνεται στο Γράφημα 10, το ιντερνετ χρησιμοποιείται συχνά ή πάντα κατά τη διδασκαλία στο σχολείο μόνο σε ποσοστό 11%.

Γράφημα 10

Με δεδομένο τον πλούτο, τις δυνατότητες και τη ποικιλία που προσφέρει το ιντερνετ στην υποστήριξη της διδακτικής διαδικασίας, το ποσοστό αυτό δείχνει πολύ φτωχό, όταν μάλιστα οι ίδιοι οι μαθητές επιθυμούν την ευρύτερη χρήση του μέσα στην τάξη (Γράφημα 11).

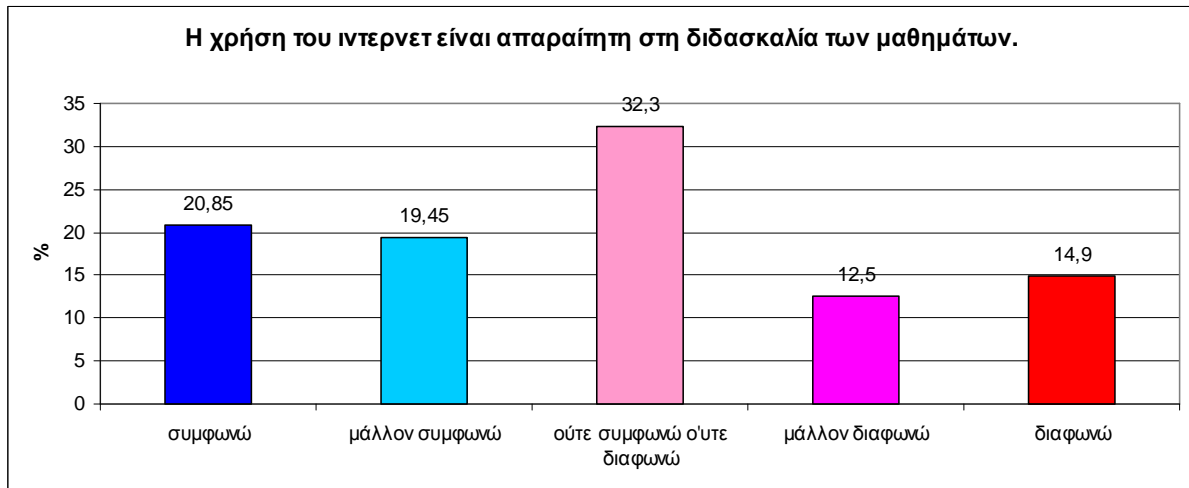
Γράφημα 11

Παρόλα αυτά, οι έρευνες δείχνουν ότι οι νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο χρησιμοποιούνται στο σχολείο στα διοικητικά θέματα παρά σε μέρος της διδακτικής διαδικασίας (Demetriadis et al., 2003).

Θα πρέπει να υπογραμμισθεί ότι οι μαθητές απάντησαν στις παραπάνω ερωτήσεις αφού ενημερώθηκαν ότι δεν θα έπρεπε να συμπεριλάβουν το μάθημα πληροφορικής, που διδάσκεται υποχρεωτικά με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Το γεγονός ότι το ιντερνετ δεν έχει συνδεθεί στενά με τη καθημερινή σχολική καθημερινότητα έχει ακόμη μία συνέπεια: Πολλοί μαθητές είτε αδιαφορούν, είτε δεν το θεωρούν απαραίτητο για τη διδασκαλία των μαθημάτων τους. Το ποσοστό αυτών των μαθητών, όπως φαίνεται στο Γράφημα 13, αγγίζει το 60%.

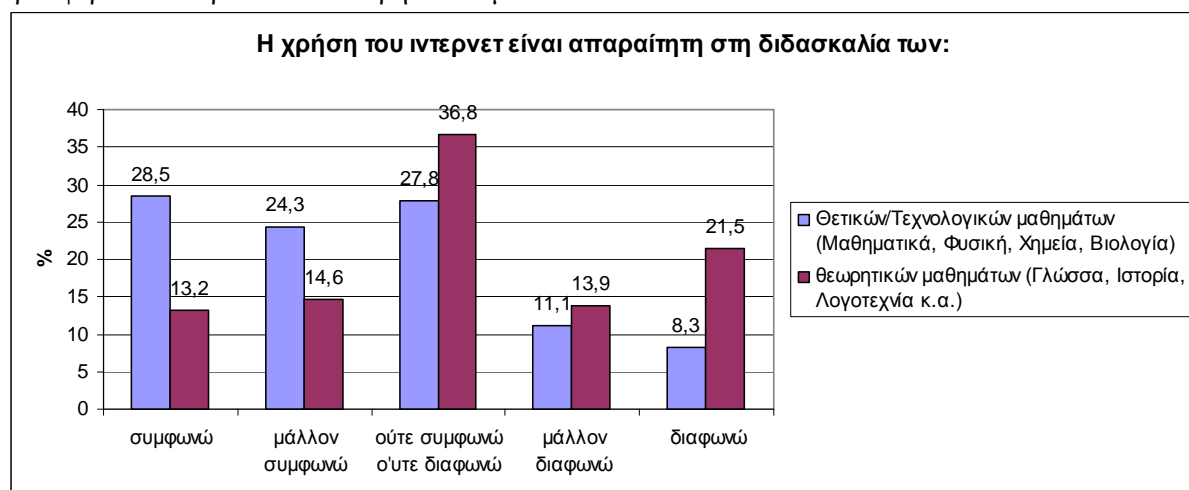

Γράφημα 12

Ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης η διαφορετική αντιμετώπιση που παρουσιάζουν τα θεωρητικά μαθήματα σε σχέση με αυτά των θετικών επιστημών από τους μαθητές: Πιο συγκεκριμένα και όπως φαίνεται στο Γράφημα 13, οι μαθητές έχουν συνδέσει περισσότερο το ιντερνετ με τη διδασκαλία των θετικών επιστημών και όχι των θεωρητικών. Το 52,8% των μαθητών θεωρεί ότι πρέπει να συνοδεύεται η διδασκαλία των μαθημάτων θετικών επιστημών από εφαρμογές του ιντερνετ (εικονικά εργαστήρια, Video κ.α.) ενώ αυτό το ποσοστό πέφτει δραματικά όσον αφορά τα μαθήματα θεωρητικής κατεύθυνσης, μόλις 27,8%. Η διαφορά ανάμεσα στις πεποιθήσεις των μαθητών για τη χρήση του ιντερνετ στα θεωρητικά και στα θετικά μαθήματα είναι στατιστικά σημαντική, γεγονός που επιβεβαιώνεται από το t-test μεταξύ εξαρτημένων δειγμάτων ($t(143)=5.322, p<0.01$).

Αυτή η πεποίθηση των μαθητών έχει οπωσδήποτε κάποια λογική βάση, ωστόσο η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική καθώς υπάρχει ένα τεράστιο εύρος δυνατοτήτων που προσφέρει το ιντερνετ στον θεωρητικό τομέα.

Γράφημα 13

Συνοψίζοντας, με βάση τα αποτελέσματα, όπως αυτά προκύπτουν από την ανάλυση των απαντήσεων των μαθητών σε συγκεκριμένα ερωτήματα της έρευνας, επιβεβαιώνονται οι ερευνητικές υποθέσεις. Αν και οι μαθητές εξοικειώνονται από μικρή ηλικία με τη χρήση του internet και το έχουν εντάξει πλήρως στην καθημερινότητά τους, το χρησιμοποιούν κυρίως για ψυχαγωγικούς/κοινωνικούς και όχι για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η εκπαιδευτική κοινότητα δεν εκμεταλλεύεται σε καμία περίπτωση πλήρως την εξοικείωση αυτή, με αποτέλεσμα τελικά το ιντερνετ να μην έχει ενταχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό στην εκπαιδευτική .

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Akturk A.O. and Sahin I, (2010). Validity and reliability of educational Internet use self-efficacy beliefs scale, *Procedia Social and Behavioral Sciences* 2, 5581–5585.

Bauer T., Axel Maireder, and Manuel Nagl (2009): Internet in der Schule, Schule im Internet. Schulische Kommunikationskulturen in der Informationsgesellschaft. Forschungsbericht. Universität Wien, Fakultät für Sozialwissenschaften.

Brenner V. (1996). An initial report on the online assessment of Internet addiction: the first 30 days of the Internet usage survey. [On-line] Available at <http://www.ccsnet.com/prep/pap/pap8b/638b/012p.txt>.

Brenner V. (1997). Parameters of Internet use, abuse and addiction: the first 90 days of the Internet usage survey. *Psychological Reports*, 80, 879-882.

Chen R. J. (2010): Investigating models for preservice teachers' use of technology to support student-centered learning, *Computers & Education* 55, 32–42.

Chou C., Chou J., & Tyan N. (1999). An exploratory study of Internet addiction, usage and communication pleasure - the Taiwan's case. *International Journal of Educational Telecommunications*, 5(1), 47-64.

Chou C., Hsiao M. C. (2000). Internet addiction, usage, gratification, and pleasure experience: the Taiwan college students' case, *Computers & Education* 35, 65-80.

Demetriadis S., Barbas A., Molohides A., Palaigeorgiou G., Psillos D., Vlahavas I., et al. (2003). “Cultures in negotiation”: Teachers' acceptance/resistance attitudes considering the infusion of technology into schools. *Computers & Education*, 41(1), 19–37.

Döring N. (2003): Sozialpsychologie des Internet. Die Bedeutung des Internet für Kommunikationsprozesse, Identitäten, soziale Beziehungen und Gruppen. Hogrefe, Göttingen.

Feil C. (2007): Lernen mit dem Internet – Ergebnisse einer Befragung von Lehrerinnen und Lehrern an Grundschulen. Deutsches Jugendinstitut.

Meerkerk G. (2010). Is compulsive internet use related to sensitivity to reward and punishment, and impulsivity? *Computers in Human Behavior* 26, 729–735.

Röll F. J. (2003): Pädagogik der Navigation. Selbstgesteuertes Lernen durch neue Medien. Kopaed, München.

Russell M., Bebell D., O'Dwyer L., & O'Connor, K. (2003). Examining teacher technology use: Implications for preservice and inservice teacher preparation. *Journal of Teacher Education*, 54(4), 297–310.

Schneider W. (2002): Bildung aus dem Netz – Chancen und Probleme. *Berufs- und Wirtschaftspädagogik online*. Ausgabe 2.

Zhang Y. (2007). Development and validation of an Internet use attitude scale. *Computers & Education*, 49, 243–253.

Zimmermann T. et al. (2006): Informationsbeurteilungsfähigkeit – Eine Pilotstudie an Zürcher Gymnasien. Medien Pädagogik.